

N:o 141.

Af herr **P. O. Lundell**, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ny lagstiftning rörande inteckning i fast egendom.*

Snart har ett fjerdedels sekel förflutit, sedan kongl. förordningen om inteckning i fast egendom den 16 juni 1875 utfärdades.

I denna förordning såväl som i dermed sammanhängande stadganden om lagfarts- och inteckningsböcker infördes åtskilliga helt och hållet nya principer på detta område af lagstiftningen. Genomförandet af den nya ordningen kräde vissa öfvergångsstadganden, t. ex. om förnyande af inteckning inom viss kort tid, hvilka stadganden nu tariffva ändring. Å andra sidan böra under den gångna tiden vissa erfarenheter ha gjorts, som möjligen kunna föranleda ändring i åtskilliga bestämmelser. Samma erfarenhet har slutligen ådagalagt, att för vissa fall i lagen saknas bestämda föreskrifter, och lagens tillämpning grundar sig då ofta på mer eller mindre tydliga prejudikat.

Efter anförda författningars tillkomst ha hittills icke några betydliga förändringar i dem vidtagits. En grundlig revision och omarbetning särskildt af inteckningslagen synes numera vara påkallad.

Framför andra torde stadgandet om inteckningsförnyelse hvart tionde år böra ändras, särskildt med hänsyn till dermed förenade kostnader och andra olägenheter. Såsom exempel på huru högt dessa kostnader kunna

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 32 Häft. (N:is 141—147). 1

stiga, vill jag nämna, att Smålands med flera provinsers hypoteksförening vissa år utbetalat närmare 30,000 kronor för in-teckningsförnyelser. I åtskilliga andra länder antingen saknas föreskrift om in-teckningsförnyelse eller kräfvdes sådan först efter vida längre tid än hos oss. Skulle man också ej finna lämpligt att hos oss alldeles upphäfva stadgandet om in-teckningsförnyelse, torde man åtminstone kunna på goda skäl förlänga tiden mellan förnyelserna till 20 à 30 år. Derigenom skulle kostnaderna och andra olägenheter för förnyelse åtminstone betydligt nedbringas och det national-ekonomiskt sedt gagnlösa arbete, som i våra domstolar nedlägges på dessa täta förnyelser, åtminstone minskas. Nu upptaga de dryga in-teckningsförnyelseprotokollen onödigt utrymme i arkiven; in-teckningsböckerna blifva på samma gång ohandterliga och mindre öfverskådliga, än de behöfde blifva med mindre täta förnyelser.

Eu annan brist, som förtjenar påpekas, är frånvaron af stadgande om huru en trasig in-teckningshandling skall kunna renoveras. Jag har vid granskning af offentliga fonder funnit en mängd in-teckningsreverser skrifna på så dåligt papper, att det ej dröjer länge innan hela handlingen faller i smulor. Och lika ofta har jag funnit, att å originalreverserna saknas hvarje utrymme för vidare anteckningar om förnyelser m. m.

Äfven saknas alla bestämmelser om att in-teckningshafvaren eger rätt att få bevis om att in-teckning blifvit för något ändamål till domstol öfverlemnad. Derigenom måste uppenbarligen svårigheter och förvecklingar vållas, då in-teckningshandling i domstolens förvar tillintetgöres genom eldsvåda eller på annat sätt går förlorad, hvarförutom saknaden af dylika bevis omöjliggör fullständig inventering af fonders och penningeverks säkerhets-handlingar, en olägenhet som jag ofta erfarit vid handläggning af sådana uppdrag.

Äfven förenklingar i expeditionerna vid domstolarna torde kunna införas, så att t. ex. anteckning å in-teckningshandling rörande förnyelse, postponering o. s. v. sker genast inför sittande rätt, hvarefter handlingen omedelbart kunde återlemnas utan att som nu behöfva under månader hvila hos domhafvanden, utsatt för olyckshändelser af olika slag.

Långsamheten i expeditionen liksom andra ofvan anmärkta olägenheter, som vållas af nuvarande lagstiftning, måste naturligtvis menligt inverka på dylika säkerhetshandlingars begärlighet å den allmänna låne-marknaden.

Behovvet af en revision framgår i öfrigt äfven af de talrika prejudikatsamlingar omnämnda rättsfall, hvilka gifva exempel på olika uppfattningar hos de

dömmande myndigheterna rörande lagens mening och rätta tillämpning, och hvilka fall mana till förtydligande af föreliggande bestämmelser.

På grund af hvad jag sålunda anfört vågar jag härmed vördsamligen hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t an- hålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета förslag till ny lagstiftning rörande inteckning i fast egendom och dervid taga under ompröfning såväl ofvan anmärkta brister i nu gällande lagstiftning, som ock öfriga delar af samma lagar, deri erfarenheten visat ändring vara behöflig, samt för Riksdagen snarast möjligt framlägga sålunda utarbetadt förslag.

Stockholm den 27 januari 1899.

P. O. Lundell.

N:o 142.

Af herr **P. O. Lundell**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om ändring af förordningen angående ersättning till förrättningsmän för utmätning i enskilda mål
m. m.

En oegentlighet i våra samfundsförhållanden, som ofta påpekas, är de jemförelsevis stora omkostnader, hvartill exekutiva åtgärder stundom kunna uppgå, äfven då dylika omkostnader fullt lagenligt uttagas. Synnerligen gäller detta då beloppen äro små och i glest befolkade landsdelar,